

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ വിംശോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ നവമസ്കന്ധേ വിംശോധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച

പൂരോർവംശം പ്രവക്ഷ്യാമി യത്ര ജാതോന്വി ഭാരത |
യത്ര രാജർഷയോ വംശ്യാ ബ്രഹ്മവംശ്യാശ്ച ജ്ഞന്തിരേ || 1 ||

ജനമേജയോ ഹൃദുത്പൂരോഃ പ്രചിൻവാംസ്തത്സുതസ്തതഃ |
പ്രവീരോഽഥ നമസ്കൂർവൈ തസ്മാച്ഛാരൂപഭോദ്ഭവത് || 2 ||

തസ്യ സുദുരഭുത് പുത്രസ്തസ്മാദ് ബഹുഗവസ്തതഃ |
സന്ധാതിസ്തസ്യാഹന്ധാതീ രൗദ്രാശ്വസ്തത്സുതഃ സ്മൃതഃ || 3 ||

ഋതേയുസ്തസ്യ കുകേഷയുഃ സ്ഥണ്ഡിലേയുഃ കൃതേയുകഃ |
ജലേയുഃ സന്തതേയുശ്ച ധർമസത്യവ്രതേയവഃ || 4 ||

ദശൈര്യോപ്സരസഃ പുത്രാ വനേയുശ്ചാവമഃ സ്മൃതഃ |
ഘൃതാച്ഛാമിന്ദ്രിയാണീവ മുഖ്യസ്യ ജഗദാത്മനഃ || 5 ||

ഋതേയോ രന്തിഭാരോഭുത് ത്രയസ്തസ്യാത്മജാ നൃപ |
സുമതിർധ്രുവോഽപ്രതിരഥഃ കൺവോഽപ്രതിരമാത്മജഃ || 6 ||

തസ്യ മേധാതിഥിസ്തസ്മാത് പ്രസ്കൺവാദ്യാ ദ്വിജാതയഃ |
പുത്രോഭുത് സുമതേ ദൈരേദ്യോ ദുഷ്യന്തസ്തത്സുതോ മതഃ || 7 ||

ദുഷ്യന്തോ മൃഗയാം യാതഃ കൺവാശ്രമപദം ഗതഃ |
തത്രാസീനാം സ്വപ്രഭയാ മണ്ഡയന്തീം രമാമിവ || 8 ||

വിലോക്യ സദ്യോ മുമുഹേ ദേവമായാമിവ സ്ത്രിയം |
ബഭാഷേ താം വരാഭോഹാം ഭടൈഃ കതിപയൈർവൃതഃ || 9 ||

തദ്രശനപ്രമുദിതഃ സന്നിവൃത്തപരിശ്രമഃ |
പപ്രച്ഛ കാമസന്തപ്തഃ പ്രഹസന്തീശ്ശക്ഷണയാ ഗിരാ || 10 ||

കാ ത്വം കമലപത്രാക്ഷി കന്യാസി ഹൃദയംഗമേ |
കിം വാ ചികീർഷിതം ത്വത്ര ഭവത്യാ നിർജനേ വനേ || 11 ||

വൃക്തം രാജന്യതനയാം വേദ്യമൃഹം ത്വാം സുമധ്യമേ |
ന ഹി ചേതഃ പൗരവാണാമധർമ്മേ രമതേ ക്വചിത് || 12 ||

ശകുന്തലോവാച
വിശ്വാമിത്രാത്മജൈവാഹം തൃക്താ മേനകയാ വനേ |
വേദൈരഭഗവാൻ കൺവോ വീര കിം കരവാമ തേ || 13 ||

ആസ്യതാം ഹൃദവിന്ദാക്ഷ ഗൃഹ്യതാമർഹണം ച നഃ |
ഭുജ്യതാം സന്തി നീവാരാ ഉഷ്യതാം യദി രോചതേ || 14 ||

ദുഷ്യന്ത ഉവാച
ഉപപന്നമിദം സുഭൂ ജാതായാഃ കുശികാൻവയേ |
സ്വയം ഹി വൃണുതേ രാജ്ഞാം കന്യകാഃ സദൃശം വരം || 15 ||

ഓമിത്യുക്തേ യഥാധർമ്മമുപയേമേ ശകുന്തലാം |
ഗാന്ധർവവിധിനാ രാജാ ദേശകാലവിധാനവിത് || 16 ||

അമോഘവീര്യോ രാജർഷിർമഹിഷ്യാം വീരയമാദധേ |
ശ്ലോഭുതേ സ്വപുരം യാതഃ കാലേനാസൂത സാ സുതം || 17 ||

കൺവഃ കുമാരസ്യ വനേ ചക്രേ സമുചിതാഃ ക്രിയാഃ |
ബദ്ധ്വാ മൃഗേന്ദ്രാസ്തരസാ ക്രീഡതി സ്ഥ സ ബാലകഃ || 18 ||

തം ദുരത്യവിക്രാന്തമാദായ പ്രമദോത്തമാ |
ഹരേരംശാംശസംഭൃതം ഭർതുരന്തികമാഗമത് || 19 ||

യദാ ന ജഗൃഹേ രാജാ ഭാർയാപുത്രാവനിന്ദിതൗ |
ശൃൺവതാം സർവഭൃതാനാം ഭവ വാഗാഹാശരീരിണീ || 20 ||

മാതാ ഭസ്ത്രാ പിതൃഃ പുത്രോ യേന ജാതഃ സ ഏവ സഃ |
ഭരന്വ പുത്രം ദുഷ്യന്ത മാവമംസ്ഥാഃ ശകുന്തലാം || 21 ||

രേതോധാഃ പുത്രോ നയതി നരദേവ യമക്ഷയാത് |
ത്വം ചാസ്യ ധാതാ ഗർഭസ്യ സത്യമാഹ ശകുന്തലാ || 22 ||

പിതർയുപരതേ സോഽപി ചക്രവർതീ മഹായശാഃ |
മഹിമാ ഗീയതേ തസ്യ ഹരേരംശഭുവോ ഭൂവി || 23 ||

ചക്രം ദക്ഷിണഹസ്തേന്ത്യ പദ്മകോശോന്ത്യ പാദയോഃ |
ഈജേ മഹാഭിഷേകേണ സോഽഭിഷിക്തോഽധിരാധ്വിഭുഃ || 24 ||

പഞ്ചപഞ്ചാശതാ മേധ്യൈർഗംഗായാമനു വാജിഭിഃ |
മാമതേയം പുരോധായ യമുനായാമനു പ്രഭുഃ || 25 ||

അഷ്ടസപ്തതിമേധ്യാശ്വാൻ ബബന്ധ പ്രദദദ് വസു |
ഭരതസ്യ ഹി ദൗഷ്യന്തേരഗ്നിഃ സാചീഗുണേ ചിതഃ |
സഹസ്രം ബദ്യശോ യസ്മിൻ ബ്രാഹ്മണാ ഗാ വിഭേജിരേ || 26 ||

ത്രയസ്ത്രിംശച്ഛതം ഹൃശ്വാൻ ബദ്ധ്വാ വിസ്ഥാപയൻ നൃപാൻ |
ദൗഷ്യന്തിരത്യഗാൻമായാം ദേവാനാം ഗുരുമായയൗ || 27 ||

മൃഗാംശുക്ലഭതഃ കൃഷ്ണാൻ ഹിരണ്യേന പരീവൃതാൻ |
അദാത് കർമ്മണി മഷ്ണാരേ നിയുതാനി ചതുർദശ || 28 ||

ഭരതസ്യ മഹത് കർമ്മ
ന പൂർവേ നാപരേ നൃപാഃ |
നൈവാപൂർന്നൈവ പ്രാപ്സ്യന്തി
ബാഹുഭ്യാം ത്രിദിവം യഥാ || 29 ||

കിരാതഹുണാൻ യവനാ -
നന്ദ്രാൻ കങ്കാൻ ഖശാംശരകാൻ |
അബ്രഹ്മണ്യാൻ നൃപാംശ്ചാഹൻ
മേഘാൻ ദിഗ്വിജയേഖിലാൻ || 30 ||

ജിത്വാ പുരാസുരാ ദേവാൻ യേ രസൗകാംസി ഭേജിരേ |
ദേവസ്ത്രിയോ രസാം നീതാഃ പ്രാണിഭിഃ പുനരാഹരത് || 31 ||

സർവകാമാൻ ദുരുഹതൂഃ പ്രജാനാം തസ്യ രോദസീ |
സമാസ്ത്രിണവസാഹസ്രീർദിക്ഷു ചക്രമവർതയത് || 32 ||

സ സമ്രാഡ് ലോകപാലാവ്യമൈശ്വര്യമധിരാട് ശ്രിയം |
ചക്രം ചാസ്ഖലിതം പ്രാണാൻ മൃഷേത്യുപരരാമ ഹ || 33 ||

തസ്യാസൻ നൃപ വൈദർഭ്യഃ പത്ത്യസ്തിന്ദ്രഃ സുസമ്മതാഃ |
ജഹ്നുസ്ത്യാഗഭയാത്പുത്രാൻ നാനുരൂപാ ഇതീരിതേ || 34 ||

തസ്യൈവം വിതഥേ വംശേ തദർഥം യജതഃ സുതം |
മരുത്സന്തോമേന മരുതോ ഭരദ്വാജമുപാദദുഃ || 35 ||

അന്തർവത്യാം ഭ്രാതൃപത്യാം മൈമുനായ ബൃഹസ്പതിഃ |
പ്രവൃത്തോ വാരിതോ ഗർഭം ശപ്ത്വാ വീര്യമവാസൃജത് || 36 ||

തം തൃക്തുകാമാം മമതാം ഭർതൃത്യാഗവിശങ്കിതാം |
നാമനിർവാചനം തസ്യ ശ്ലോകമേനം സുരാ ജഗുഃ || 37 ||

മുഖേ ഭര ദ്വാജമിമം ഭര ദ്വാജം ബൃഹസ്പതേ |
യാതൗ യദുക്ത്വാ പിതരൗ ഭരദ്വാജസ്തതസ്ത്വയം || 38 ||

ചോദ്യമാനാ സുരൈരേവം മത്വാ വിതഥമാത്മജം |
വ്യസൃജൻമരുതോബിഭ്രൻ ദത്തോഽയം വിതഥേന്ദ്രവയേ || 39 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
നവമസ്കന്ധേ വിംശോധ്യായഃ ||